

ارزش ۲۱۰۰ میلیارد دلاری تجارت حلال در بازارهای جهانی

در شرایط جهانی شدن شایسته است رعایت معیار حلال در همه زمینه‌ها به شکل استاندارد تدوین و از سوی مراکزی، نظارت دایمی روی آن صورت گیرد و کلیه محصولات و فرآورده‌های غذایی با نشانه خاصی که امنیت خاطر مصرف‌کنندگان را تضمین کند در سطح جهانی عرضه شود و همه‌ی تولیدکنندگان موظف باشند این نظارت را پذیرفته و با درج این نشانه بر روی محصولات خود، مصرف‌کنندگان مسلمان در اقصی نقاط جهان به ویژه در کشورهای غیر اسلامی را امنیت خاطر بخشند.

در این میان مرکز تحقیقات و اطلاع‌رسانی اتاق اسلامی (ICRIC) زیر مجموعه اتاق اسلامی (ICCI) از خانواده سازمان کشورهای اسلامی (OIC) در راستای پاسخ به این نیاز در جهان اسلام، به مطالعه و پژوهشی در این زمینه پرداخته است و با جمع‌بندی تجربیات از فعالیت‌های انجام شده، اقدام به ایجاد نظام نظارتی بر محصولات حلال (Halal Products) از جمله غذای حلال (Halal Food) و نیز پژوهش و گسترش اطلاع‌رسانی و حمایت در این زمینه نموده است تا با حمایت تولیدکنندگان محصولات حلال در جهان اسلام، این فرآورده‌ها با نشانه‌ی حلال (Halal) در همه جای جهان در دسترس مصرف‌کنندگان مسلمان و غیر مسلمان (که در موارد زیادی مشاهده شده است که محصولات حلال با استقبال زیاد غیر مسلمان نیز روبه‌رو شده قرار گیرد).

که شایسته است نخست از سوی دولت‌های اسلامی و سپس سازمان‌های بین‌المللی و فراگیر همچون سازمان کنفرانس اسلامی جدی گرفته و برای آن برنامه‌ریزی شود.

وی ادامه داد: در نمایشگاه پنج‌روزه‌ی حلال (MIHAS) در سال ۲۰۰۷، مالزی با گردآوری تولیدات ده‌ها تولیدکننده محصولات حلال از کشورهای مختلف، توانست فروشی به ارزش ۲۱۴ میلیون دلار را به ثبت برساند که نسبت به نمایشگاه سال گذشته‌ی آنها ۲۷ درصد رشد را نشان می‌داد، صرف‌نظر از ارزش معاملاتی به میزان ۴۰۰ میلیون دلار که در مرحله مذاکره قرار داشت.

مدیر اجرایی مرکز تحقیقات و اطلاع‌رسانی اتاق اسلامی تصریح کرد: در این نمایشگاه بیشترین رکورد فروش را امارات متحده به ارزش ۹۰ میلیون دلار داشت و پس از آن انگلستان به ارزش ۴۱، چین به ارزش ۳۶ و

مسلمانان با جمعیت ۱/۸ میلیاردی، نزدیک به یک سوم جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند؛ مطابق نظر تحلیل‌گران، جمعیت مسلمانان جهان در سال ۲۰۱۲ به ۳ میلیارد نفر تخمین زده می‌شود و ارزش معاملات سالانه جهانی برای کل تجارت حلال، ۲۱۰۰ میلیارد دلار ارزیابی شده است.

دکتر فخاری افزود: با نگاهی به اعداد و ارقام این تجارت میلیاردی، پتانسیل شگفت‌انگیز تجارت غذا و محصولات حلال آشکار می‌شود

هر چند که کشورمان به لحاظ پیشینه تاریخی و مذهبی می‌تواند به عنوان یکی از بزرگترین کشورهای تولیدکننده غذای حلال مطرح باشد، اما هنوز حرکتی جدی از سوی سرمایه‌گذاران برای بهره‌مندی از بازارهای بین‌المللی این فرآورده‌ها انجام نشده است.

ساخت بزرگترین واحد بسته‌بندی و تولید غذایی حلال خاورمیانه در ایران با ظرفیت تولید سالانه ۱۸۰ میلیون پرس غذای آماده حلال واقع در زرین شهر اصفهان، می‌تواند گام بزرگی در خصوص حضور کشور در

بازارهای بین‌المللی فرآورده‌های غذایی حلال باشد.

دورنمای تجارت غذای حلال در جهان

مسوول دبیرخانه اجرایی حلال در مراسم افتتاح و آغاز به کار دبیرخانه با اشاره به کشورهای مصر، اردن، مالزی و ایران به عنوان هیات مدیره مرکز تحقیقات اسلامی گفت:

**کشورمان به لحاظ پیشینه تاریخی و مذهبی
به عنوان یکی از بزرگترین کشورهای
تولیدکننده غذای حلال مطرح می باشد**

ایران در بازارهای جهانی به سرعت آغاز گردید و اکنون دهها واحد صنایع غذایی و واحدهای خدماتی در نوبت ارزیابی و بازرسی هستند که مرکز با جدیت مراحل فنی اعطای نشان و گواهی حلال را برای آنها در برنامه دارد.

مدیر اجرایی مرکز تحقیقات و اطلاع رسانی اتاق اسلامی ادامه داد: با توجه به احساس نیاز در زمینه اطلاع رسانی سریع و صحیح، ایجاد یک وب سایت و یک وبلاگ به نامهای **HalalWorld.org** و **Halal.blogfa.com** نیز از مهمترین اقدامات مرکز در جهت اطلاع رسانی به مخاطبان فارسی و انگلیسی زبان بوده است که به انجام رسید.

در ادامه رییس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران گفت: برگزاری این همایش رابطه زیادی با نقش اقتصادی برند در بازارهای بین المللی دارد، زیرا تحلیل های اقتصادی نشان دهنده کاهش هزینه ای است که این نشان ها با ایجاد اعتماد در بین مصرف کنندگان، کاهش خواب کالا و افزایش سرعت مبادله و گردش کالا در بازار به وجود می آورد.

دکتر نهبوندیان تصریح کرد: اگر در اعطای یک نشان، کار کارشناسی بی طرفانه به میزان کافی انجام شده باشد، مصرف کننده به آن اعتماد کرده و بدین ترتیب هزینه بازاریابی کاهش می یابد و در نهایت سود آن نصیب مصرف کننده و تولیدکننده می شود.

وی با اشاره به تفاوت میان استاندارد و برند افزود: برند یک امتیاز را نصیب یک تولیدکننده خاص می کند، اما در استانداردها امتیازی ویژه و

تحقیقاتی به پایان رسید و مراحل اجرایی آن آغاز شد.

دکتر فخاری با اشاره به تشکیل شورای سیاست گذاری اعطای نشان حلال تصریح کرد: با حضور نمایندگانی از مجمع تقریب مذاهب اسلامی، حوزه نمایندگی ولی فقیه در دامپزشکی، کانون انجمن های صنفی صنایع غذایی ایران، اداره استاندارد و تحقیقات صنعتی، معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مشاوران اتاق و اعضای هیات مدیره مرکز تحقیقات و اطلاع رسانی، اتاق اسلامی تشکیل شد و در چهار نشست، آیین نامه اعطای نشان کدکس حلال، و نیز «آیین نامه بازرسی و ارزیابی» در این شورا به تصویب رسید و به دنبال آن از میان طرح های مختلف ارایه شده، یک طرح به عنوان «نشان فراگیر حلال» مرکز انتخاب و فرم «گواهی حلال» نیز نهایی شد.

وی افزود: مساعدت مجمع تقریب مذاهب اسلامی در ارایه مبنای مشترک میان مذاهب اسلامی و اقدام برای جلب نظرات مختلف فقهی جهان اسلامی همچون «المجمع الفقهی» سازمان کنفرانس اسلامی، گامی دیگر در فراگیری این نشان در جهان اسلام بود که با موفقیت به انجام رسید.

مسئول دبیرخانه اجرایی حلال اظهار داشت: بازرسی و ارزیابی واحدهای مختلف خدماتی در زمینه تولید غذای حلال و نیز واحدهای مختلف صنایع غذایی براساس آیین نامه های مصوب در «شورای حلال مرکز» گام اجرایی دیگر در این راستا بود که با توجه به نیاز حضور صنایع غذایی

فرانسه به ارزش ۲۰ میلیون دلار قرار داشتند که این نشان می دهد کشورهای غیر مسلمان نیز برای تولید محصولات حلال اقدام کرده و به شاخص های قابل قبولی دست یافته اند.

نشان های محلی و ملی حلال و ضرورت نشان فراگیر

دکتر فخاری اظهار داشت: به دلیل حضور مسلمانان در کشورهای مختلف، کم و بیش از سوی شوراهای مسلمانان هر منطقه و هر کشور نظارت هایی بر محصولات غذایی اعمال شده و می شود، به نوعی که نشان ها و گواهی های متعددی در هر کشور برای حلال تعیین گردیده است که نمونه ای آن را در گواهی ها و نشان های حلال که در کانادا، آمریکا، انگلستان، فیلیپین، مالزی، فرانسه، سنگاپور، اندونزی، چین، استرالیا، برونئی و بعضی کشورهای اروپایی به وجود آمده می توان مشاهده نمود.

مسئول دبیرخانه اجرایی خاطر نشان کرد: ضرورت ایجاد یک نشان فراگیر و جهانی حلال، مرکز تحقیقات و اطلاع رسانی اتاق اسلامی (از خانواده سازمان کنفرانس اسلامی) را بر آن داشت که در این مسیر اقدام کرده و زمینه ای ایجاد «نشان» فراگیر و جهانی را فراهم آورد.

**اقدامات مرکز تحقیقات اتاق
اسلامی برای برند حلال**

مدیر اجرایی مرکز تحقیقات و اطلاع رسانی اتاق اسلامی در خصوص اقدامات مرکز برای نشان حلال گفت: نخستین اقدام در این زمینه، تحقیق و پژوهش بود. در سال ۲۰۰۷ مراحل پژوهشی پروژه حلال در بیش از سی دفتر

انحصاری نصیب تولیدکننده نمی‌شود و نشان حلال چیزی مابین این دو مقوله است. انتظار ما از نشان حلال مفهومی مابین استاندارد و برند است.

چتر فراگیر نشان حلال بر سر بازارهای جهانی

رییس اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران در تعریف نشان حلال عنوان داشت: نشان حلال عبارت است از کیفیتی از محصول که اگر هر تولیدکننده‌ای آن را کسب کرد می‌تواند آن را داشته باشد و تولیدکنندگان مختلف جهانی ضمن کسب آن می‌توانند با هم کار کنند که یک گام عملی موفق در راستای تجارت جهانی است.

دکتر نهبان‌دیان خاطر نشان کرد: نشان حلال به تولیدکنندگان کشورهای اسلامی این امکان را می‌دهد تا با یکپارچه نمودن بازارها و سرمایه‌هایشان، اعتبار کالاها را در سطح جهانی به بالاترین سطح رسانده و همه تولیدکنندگان زیر چتر فراگیر نشان حلال، بیشترین سود را عاید جامعه‌ی اسلامی نمایند.

وی تصریح کرد: حوزه کاری نشان حلال مشمول فرآورده‌های غذایی می‌شود که امیدواریم با وجود پتانسیل‌های موجود در کشورمان و خودآگاهی کشورهای مسلمان اقتصاد اسلامی راه را برای حضور در بازارهای جهانی و کسب سود سرشار از آن هموارتر کند.

در ادامه نماینده ولی فقیه در سازمان دامپزشکی گفت: امروزه الزامات مرتبط بر حلال و حرام با توجه به ابعاد فرهنگی و اقتصادی کدکس حلال، ضروری است و در جغرافیای جهانی اعطای نشان حلال به عهده کشورهای اسلامی می‌باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سلطانی تصریح کرد: امیدواریم ایران به عنوان یکی از کشورهای اسلامی براساس تعامل و تقویت روابط با پافشاری بر اصول و مشترکات اسلامی و مذهبی به سرعت بتواند عقب افتادگی خود را در دستیابی به برند و بازارهای جهانی حلال جبران کند.

وی افزود: نظارت بر تولید مواد غذایی به ویژه ذبح دام و گوشت قرمز، ضمن ایجاد امنیت روانی و به دنبال آن امنیت اجتماعی، تقدس و حیانتیت اسلام در تولید غذای دنیا را بیش از پیش نمایان می‌کند.

نماینده‌ی ولی فقیه خاطر نشان ساخت: کدکس حلال با شکل‌گیری پایگاه جهانی اسلامی در تولید غذای دنیا راه منطقی مقابله با شعار یک طرفه جهانی شدن است و با افزایش روابط و

مناسبات اقتصادی کشورها، با تکیه بر صنعت غذای اسلامی، ضمن رعایت ضوابط شرعی، ضامن سودآوری ممالک اسلامی و کمک به تحقق نظام سلامت در جامعه اسلامی است.

همچنین در این مراسم مشاور ریاست اتاق در امور کشاورزی گفت: ارزش اقتصادی غذای اسلامی در دنیا در سال میلادی گذشته از مرز ۵۶۰ میلیارد دلار گذشته که پیش‌بینی می‌شود با اقدامات صورت گرفته، این رقم در سال‌های آتی از مرز یک تریلیون دلار فراتر رود.

مهندس ظهیری با اشاره به تأخیر ایران در ورود به بازارهای جهانی غذای اسلامی خاطر نشان ساخت: تأخیر کشور در ورود به این بازارها برای تولیدکنندگان داخلی مزایایی دارد که یکی از آنها استفاده از تجربیات کشورهای دیگر در این خصوص است که باعث تسریع در فعالیت و جبران تأخیر ما می‌شود.

وی با اشاره به صادرات فرآورده‌های غذایی ایران به کشورهای غیر اسلامی افزود: در صورت وجود نشان حلال بر محصولات ایرانی، پیش‌بینی می‌شود میزان صادرات از مرز ۵۰۰ میلیون دلار بگذرد.

مشاور ریاست اتاق در امور کشاورزی تصریح کرد: قانون نظارت بر مواد غذایی با تجارت روز جهانی هماهنگی ندارد. در این راستا قوانین غذای حلال در حال تنظیم است که در اولین روزهای تاسیس مجلس در دوره آینده این قوانین به تصویب خواهد رسید.

در ادامه دبیر کل کانون انجمن‌های صنایع

غذایی کشور گفت: در خصوص تولید غذای حلال باید بازارهای مواد غذایی حلال در کنار شناخت مبادی ورود و سرمایه‌گذاری در آن و فعالیت سایر کشورها و عناصر کلیدی در تجارت آن با مشکلات موجود در زمینه‌ی صدور گواهی محصولات حلال مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

مهندس خلیلی با اشاره به اهمیت ورود و سرمایه‌گذاری آگاهانه کشور در این بازارها تصریح کرد: برای ورود موفقیت‌آمیز به این بازارها شناخت جدی و علمی از وضع حال و آینده‌ی بازار، رقابتی موجود و بالقوه و توانمندی‌ها و نقاط ضعف کشور ضروری است و همچنین بخش صدور گواهی در کشور بسیار ضعیف است که باید مورد توجه جدی قرار گیرد.

وی افزود: ایجاد شبکه‌های توزیع کارآمد و بهره‌گیری از زنجیره عرضه در فروش و تجارت محصولات حلال به منظور اطمینان بخشی و جلوگیری از بروز تقلب در بازار در کنار تبلیغات به عنوان ابزار نیرومند جهت جلب مشتری و ایجاد اعتماد در آنها نقشی اساسی دارد.

دبیر کل کانون انجمن‌های صنایع غذایی کشور اظهار داشت: تعامل سازنده میان سازمان‌های دولتی و غیر دولتی مسوول در کشورهای مسلمان و حمایت جهانی کشورهای اسلامی از این سیستم می‌تواند تا حد زیادی مشکلات موجود در زمینه‌ی صدور گواهی حلال را از بین ببرد.